

త్రిసూత్రాలు

1. నీ ప్రభువు ఎవరు ? 2. నీ ధర్మం ఏది ? 3. నీ ప్రవక్త ఎవరు ?

కూర్పు :

ముహమ్మద్ జిన్ అబ్దుల్ వహ్హబ్ (ర.హ)

అనువాదం :

హాఫిజ్ అబ్దుల్ గఫ్ఫార్ ఉమరి M.A.

Published by

SUBAI JAMIAT AHLE HADEES, ANDHRA PRADESH

D.No.23-1-626/3, Bibi Bazar X Road, Talab Katta,
Hyderabad-500 002. Andhra Pradesh (A.P.) India
Cell: +91 9912193013 sjmahap@gmail.com

Name of the Book : **THRI SUUTRALU**
M.D.B.P. Series : **5**
Compiled by : Mohammed Bin Abdul Wahhab (R.A.H)
Translated by : Hafiz Abdul Gaffar Oomeri (Pedana)
Markazul Hidayah, Bahrain.

Eadited and Composed by : **Mohammed Rizwanullah Oomeri**
Eaditor **VELUGU KIRANALU**
(Telugu Monthly) Pedana.

First Edition : August 2008
2nd Edition : September 2013
Copies : 2000

Publishied by : Subai Jamiat Ahle Hadees, Andhra Pradesh
D.No.23-1-626/3, Bibi Bazar X Road,
Talab Katta, Hyderabad-500 002.
Andhra Pradesh (A.P.) India
Cell: +91 9912193013 sjmahap@gmail.com

D.T.P. : **NIDA GRAPHICS,**
Pedana., Ph: 9908413184

Printed at : Al- Baseer Grphics, **Hyderabad.**
Cell: 9441055065

పుస్తకాలు లభించు అడ్రస్లు:

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర జమీఅతె అస్సలా హదీస్
23-1-626/1, బీబీ బజార్ చౌరాస్తా,
తలాబ్ కట్ట, హైదరాబాద్
సెల్ : 9912193013, 9885507232

మర్కజ్ దారుల్ బిర్
అహ్మద్ నగర్, పెడన-521 366
కృష్ణా జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్
ఫోన్ : 08672-200003

MARKAZ DARULBIR
AL-TALEEMI WAL-KHAIRI

مركز دار البر
التعليمي والخيري

Date

تقريظ

التاريخ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسوله الكريم وعلى آله وصحبه أجمعين، وبعد:
فإن من نعم الله عز وجل على عباده أأنه قد بين لهم سبيل الهداية بإنزال الكتب وإرسال الرسل، و
قد جاء نبينا صلى الله عليه وسلم بأكمل الشريعة وأتم الرسالة، فكان من كمال شريعته أنه ما من خير إلا
قد دلنا عليه وما من شر إلا قد حذرنا منه، فالخير كل الخير الذي يهيم كل إنسان هو الجواب عن الأسئلة
الثلاثة يسأل عنها في قبره، ألا وهي: من ربك؟ وما دينك؟ ومن نبيك؟
قد تناول العلماء هذا الموضوع بكل شرح وبسط، ولكن الذي أجاد هذا الموضوع وأفاد به الكبار
الصغار الشيخ محمد بن عبد الوهاب رحمه الله في كتابه ((الأصول الثلاثة))، وقد تُرجم هذا الكتاب إلى عدة
لغات نظراً لأهميته.

وقد قام الشيخ الفاضل عبد الغفار العمري حفظه الله بنقله إلى اللغة التلغوية، وقد كان الشيخ نائب
رئيس لجمعية أهل الحديث على مستوى مديرية كرشنا، ومديراً على مركز دار البر، ويعمل حالياً داعية في
مركز الهداية لتوعية الجاليات بصندوق الحد الخيري في مملكة البحرين.

فعلاقته القوية بكتب السلف ومهارته على لغتين: اللغة العربية واللغة التلغوية قد مكنته من
إصدار هذه الترجمة قريبة إلى النص العربي مع مراعاة أسلوب أهل اللغة، أسأل الله عز وجل أن
ينفع بهذا الكتاب أهل تلغو من المسلمين وغير المسلمين آمين.

فجزى الله المؤلف والمترجم والمتبرع والمشرف على الطباعة في الدارين خيراً.

كتبه

د. سعيد أحمد العمري

الأمين العام مركز دار البر بدنه

(الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين وعلى آله وصحبه أجمعين) (امام)

మనవి

పరలోక సాఫల్యం పొందాలంటే ఇహలోకంలో విశ్వాసాల పునాదులు పటిష్టంగా ఉండాలి. మన కర్మలు ఆ పునాదులపై ఆధారపడివుంటాయి. అందువలన విశ్వాసాల పటిష్టతకు తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. సాధారణంగా దీని పై శ్రద్ధ వహించని వారి శాతమే ఎక్కువ. అనువదించబడిన ఈపుస్తకం విశ్వాసాల పటిష్టతకు ఒక మైలురాయి.

పాఠకులారా..

12వ శతాబ్దము నాటికి ముస్లింల ధార్మిక జీవనశైలి చెదిరిపోయింది. ఏధర్మం మూలంగా వారికి సన్మార్గము లభించిందో అదే ధర్మంలో పైతాన్ తన సమూహంతో విశ్వాసాల రూపురేఖలను మార్చి ముస్లింల హృదయాలను అనాచారాల (ఇస్లాం అనుసరణాచారాలకు వ్యతిరేకంగా) కు లోబరుచుకున్నాడు. పుణ్యాత్ములను ఆరాధించటం, సమాధులను దర్శించటం(ప్రార్థించడం), వేడు కోవటం, బలిదానాలు చేయటం, మొక్కుతీర్చటం, లేని పక్షంలో వారి ప్రతాపానికి గురి అయ్యేభయం, తాయత్తుల మహిమలు, దైవ సందేశహరుల విలువలను అగౌరవ పర్చటం, ఇష్టానుసారంగా దిద్దుకున్న ఆచారాలను ఇస్లాం ధర్మంలో కల్పితంచేసి ప్రజలను వక్రమార్గానికి మళ్ళించటం జరిగింది.

ఈ తరుణంలో ఇస్లాం ధార్మిక వాస్తవ రూపురేఖలను వెలికి తీసి ప్రజలకు సన్మార్గం చూపించటానికి అహ్మదాత్రులు శ్రమించిన వ్యక్తే... “ముహమ్మద్ బిన్ అబ్దుల్ వహ్హబ్”.

‘ముహమ్మద్ బిన్ అబ్దుల్ మహ్మద్’ హిజ్రీ శకం 1115 సంవత్సరంలో “ నజ్ద్ ” దేశంలోని “ఉయ్యైయా” పట్టణంలో జన్మించారు. నాడు విద్యా, జ్ఞానాలకు నెలవుగా గుర్తింపు పొందిన ‘బసర’ నగరానికి వయనించి విద్యా విజ్ఞానంలో ప్రావీణ్యం పొందారు. ధర్మప్రచారానికి నడుం బిగించిన సందర్భములో “ ముహమ్మద్ బిన్ సఱీద్ ” వెన్నుతట్టి తన వంతు సహాయాన్ని అందించారు. అసతి కాలంలోనే ఈ ప్రచారం విస్తృతమై ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యాపించింది.

మీ ముందు వున్న ఈ చిరు వున్నకం “అల్ ఉసూలు స్సలాసతి వ అదిల్లతిహా” అనే పేరుతో అరేబియా (అరబ్బీ) భాషలో లిఖించబడింది. ఈ మహోన్నత పుస్తకాన్ని ప్రపంచంలోని అన్నీ భాషల్లో అనువాదం చేసి ప్రచురించడం జరిగింది. దీని వలన ఎంతో మంది ప్రజలు ‘షిర్క్’ (బహుదైవరాధన), ‘బిద్అత్’లను విడనాడి అల్లాహ్ సమక్షంలో పశ్చాత్తాపపడి సన్మార్గము వైపుకుమళ్ళారు. ఇదే సంకల్పముతో దీనిని తెలుగుభాషలో అనువదించటం జరిగింది. దీని లోని ముఖ్యాంశం ఏమిటంటే మరణాంతరం సమాధిలో ప్రతి మానవునికి (విశ్వాసి, అవిశ్వాసి తేడా లేకుండా) ఈ 3 ప్రశ్నలు ప్రశ్నించబడతాయి.

1. నీ ఆరాధ్య దేవుడు ఎవరు?
2. నీ ధర్మం ఏది?
3. నీ ప్రవక్త ఎవరు?

పై ప్రశ్నలకు ఏ అల్ప విశ్వాసము కలిగియున్న వ్యక్తి కూడా జవాబు ఇవ్వగలడు. ఇందుకు సంబంధించి మనలో చోటుచేసుకున్న కలుషితమైన విశ్వాసాలను దైవగ్రంథము పవిత్ర ఖుర్ఆన్, ప్రవక్త(స) హదీసుల ఆధారంగా అసత్య, అవాస్తవ విశ్వాసాలను బహిర్గతం చేయడం జరిగింది.

అంతే కాకుండా ధర్మానికి సంబంధించి ఏ అంశమైనా సాక్ష్యాధారాలతోనే అంగీకరించాలనే గీటురాయి కట్టించబడింది. ఈ మహోన్నత పుస్తకాన్ని తెలుగుభాషలో అనువదించే భాగ్యాన్ని కల్పించిన అల్లాహ్ కు సర్వత్రా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ, అందరికీ దీని ప్రయోజనం చేకూరాలని కోరుకుంటున్నాను. తద్వారా ఖుర్ఆన్, హదీసు ప్రకారంగా మన జీవితం మెరుగు పడాలని, మరణాంతరం సమాధిలో సరైన జవాబులు ఇచ్చే భాగ్యాన్ని ప్రసాదించాలని కోరుకుంటున్నాను.

ఈ పుస్తక అనువాదానికి, ప్రచురణకు పాలు పంచుకున్న అనేకులకు అల్లాహ్ వారి పుణ్యకర్మలను అంగీకరించి ఇహపరలోకాల్లో మంచి ఫలితం ప్రసాదించాలని ప్రార్థించుచున్నాను...

అమీన్.

ధార్మిక సేవలో.....

హాఫిజ్ అబ్దుల్ గఫార్ ఉమ్రీ, M.A.

తెలుగు అనువాదకులు

మర్జుల్ హిదాయ, బహైన్.

3-4-2007.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

అనంతకరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో...

ధర్మ అవగాహనకు అవశ్యకమైన త్రిసూత్రాలు

పాపకులారా..

అల్లాహ్ మీ పై కరుణించుగాక..! ఇది బాగా గుర్తుపెట్టుకో వలసిన విషయం. నాల్గు విషయాల గురించి జ్ఞానము పొందుట, అవగాహన చేసుకొనుట మనపై విధించబడి ఉన్న విధి.

మొదటి విషయం : విద్యాభ్యాసన

అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) మరియు ఇస్లాం ధర్మం గురించి ఆధారాలతో అవగాహన చేసుకొనుట.

రెండవ విషయం : ఆచరణ

విద్యాభ్యాసనతో అవగాహన చేసుకొన్న దానిని ఆచరించుట.

మూడవ విషయం : ఆహ్వానం, ప్రచారం

ఇస్లాం ధర్మం వైపునకు ఇతరులను ఆహ్వానించుట.

నాలుగో విషయం : ఓర్పు, సహనం

ధర్మ ప్రచారంలో ఎదురయ్యే ఇబ్బందులు, కష్టాలపై ఓర్పు, సహనంతో స్థిరంగా ఉండుట.

పై నాలుగు అంశాలకు ఆధారం పవిత్ర ఖుర్ఆన్‌లో అల్లాహ్ ఇలా పేర్కొంటున్నాడు:

وَالْعَصْرِ . إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ . إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
(سورة العصر) تَوَاصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَاصُوا بِالصَّبْرِ

అర్థం : “కాలం సాక్షిగా..! నిస్సందేహంగా మానవుడు నష్టములోపడివున్నాడు. కాని ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యములు చేస్తూ వుంటారో, మరియు పరస్పరం సత్యోపదేశం, సహనబోధన చేసుకుంటారో వారు తప్ప”. (అల్ అన్ 103: 1-3)

ఇమాం ‘షాఫియి’ (రహ్మాతుల్లాహి అలైహి) ఈ పవిత్ర సూర గురించి ఇలా పేర్కొన్నారు:

لَوْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ حُجَّةً عَلَى خَلْقِهِ إِلَّا هَذِهِ السُّورَةُ لَكَفَتْهُمْ

అర్థం : అల్లాహ్ మానవ సృష్టి పై తన వాగ్దాన ప్రకారం, ఈ ఒక్క సూరానే అవతరింపజేసి ఉంటే, అది వారి సన్మార్గమునకు సరిపోయేది.

ఇమాం ‘బుఖారి’ (రహ్మాతుల్లాహి అలైహి) తన ‘సహిహ్ బుఖారి’ గ్రంథములో ఒక అధ్యాయాన్ని ఈ విధంగా ఆరంభం చేశారు.

“మాట, బాటకు ముందు జ్ఞానం’

(సంబంధిత జ్ఞానాన్ని సేకరించుట, పొందుట)

దీనికి ఆధారం అల్లాహ్ పేర్కొన్న ఈ వచనమే :

فَاعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِنَبِيِّكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
(سورة محمد: ١٩) وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ

అర్థం : “తెలుసుకోండి..! అల్లాహ్ తప్ప మరెవరూ ఆరాధ్యదేవుడు లేడు. మరియు మీరు మీ పాపాలకు క్షమాపణ కోరుతున్నారని”. (ముహమ్మద్ 47:19)

فَبَدَأَ بِأَعْلَمَ

కనుక ఇందులో అల్లాహ్ మాట, బాటకు ముందు జ్ఞాన ప్రస్తావన చేశాడు.

పాఠకులారా..

అల్లాహ్ మీ పై కరుణించుగాక.. ఇది కూడా బాగా గుర్తుపెట్టుకోవలసిన విషయమే. క్రింద పేర్కొనబడే మూడు సమస్యల జ్ఞానం పొందుట, దానిని ఆచరించుట, ప్రతి ముస్లిం (స్త్రీ, పురుషుని) పై విధించబడిన విధి.

మొదటి సమస్య:

అల్లాహ్ యే మనల్ని సృష్టించి, ఉపాధి కల్పించాడు. మరి మాకు అనవసరంగా ఇలాగే వదిలి పెట్టలేదు. తన ప్రవక్తను (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం)ను మా మార్గదర్శనం కోసం మావైపు వంపించాడు. ఆయనకు విధేయత చూపిన వారు స్వర్గవాసులవుతారు. ఆయన ఆజ్ఞను తిరస్కరించిన వారు నరక వాసులవుతారు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۖ فَعَصَىٰ

(سورة المزمل: ١٥-١٦)

فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخَذًا وَبِيلًا

అర్థం : మీ వద్దకు అలాగే ఒక ప్రవక్తను సాక్ష్యంగా చేసి పంపాము, ఎలాగైతే మేము 'ఫిరౌన్' వద్దకు ప్రవక్తను పంపాము, కాని ఫిరౌన్ ఆ ప్రవక్తను తిరస్కరించాడు. అప్పుడు మేము అతనిని కఠినంగా శిక్షించాము”.

(అల్ ముజ్జమ్మిల్ 73:15-16)

రెండవ సమస్య:

అల్లాహ్ కు తన ఆరాధనలో మరెవరినీ సాటి కల్పించడాన్ని ముమ్మాటికి సహించడు. (ప్రఖ్యాత దైవ దూతలు, ప్రవక్తలైనా సరే)

అల్లాహ్ ఇలా ప్రవచిస్తున్నాడు:

(سورة الجن: ١٨) وَإِنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

అర్థం : “ నిస్సందేహంగా మసీదులు అల్లాహ్ కొరకే (ప్రత్యేకించబడ్డాయి). కనుక అందులో అల్లాహ్ తో పాటు మరెవరినీ పిలవకండి”. (అల్ జిన్ 72:18)

మూడవ సమస్య:

ఎవరైతే దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ను అనుసరించి విధేయత చూపుతూ, అల్లాహ్ ఏకత్వాన్ని కూడ అంగీకరిస్తారో వారికి అల్లాహ్ మరియు ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) పట్ల శతృత్వం వహించే వాళ్ళతో సత్సంబంధాలు పెట్టుకొనుట ఏ మాత్రం తగని విషయం. ఒకవేళ వారు ఇహలోకవరంగా అతి సమీపబంధువులైన సరే. ఇందుకు ఆధారం అల్లాహ్ పేర్కొన్న ఈ వచనం:

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ●

(سورة المجادلة: ٢٢)

అర్థం : “అల్లాహ్ను పరలోకాన్ని విశ్వసించే వారు, అల్లాహ్ను ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించే వారిని ప్రేమించటాన్ని నీవు ఎన్నడూ చూడలేవు. ఆ వ్యతిరేకించే వారు, వారి తల్లితండ్రులైనా, వారి కుమారులైనా, వారి సోదరులైనా సరే. లేదా వారి కుటుంబీకులైన సరే. వారి హృదయాలలో అల్లాహ్ విశ్వాసాన్ని స్థిరంగా నాటాడు. తన తరపు నుండి ఒక ఆత్మను ప్రసాదించి, వారికి బలాన్నిచ్చాడు. ఆయన వారిని క్రింద సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గ-వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. ఆవనాలలో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. అల్లాహ్ వారి పట్ల ప్రసన్నుడయ్యాడు, వారు అల్లాహ్ పట్ల సంతృప్తి చెందారు. వారు అల్లాహ్ పక్షానికి చెందినవారు. జాగ్రత్త! అల్లాహ్ పక్షం వారే సఫలీకృతులయ్యే వారు”.

(అల్ ముజాదలహ్ 58:22)

పాఠకులారా..

అల్లాహ్ మీకు సన్మార్గాన్ని అనుసరింపజేయు గాక. ఈ విషయాన్ని కూడ బాగా అర్థం చేసుకోండి. అదేమిటంటే “ హనఫీయ్యత్, మిల్లతె ఇబ్రాహీమి” అంటే, మీరు చిత్తశుద్ధితో సంపూర్ణముగా కేవలం ఏకైక అల్లాహ్ను మాత్రమే ఆరాధించాలి. ఈ కార్యాన్ని గురించే అల్లాహ్ అందరిని ఆజ్ఞాపించాడు. దీని కోసమే మానవుడిని సృష్టించాడు. అల్లాహ్ తన గ్రంథంలో పేర్కొన్నాడు:

(سورة الذاريات: ٥٦) وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

అర్థం : “ నేను సృష్టించలేదు జిన్నాతులను, మానవులను, కాని నా ఆరాధనకు (తప్ప)”.

(అజ్జారియాత్ 51:56)

يَعْبُدُونِ : అనేపదానికి అర్థం: నా ఏకత్వాన్ని మనసారా అంగీకరించండి.

అల్లాహ్ ప్రస్తావించిన ఆజ్ఞల్లో అన్నిటికంటే ప్రధానమైన, ఉన్నతమైన ఆజ్ఞ “తౌహీద్” అన్ని విధాల ఆరాధనలు ఏకైక అల్లాహ్ కొరకే అర్పించుటకు మారు పేరు. మరి అల్లాహ్ నిర్మూలించిన ఆజ్ఞల్లో అన్నిటికంటే ప్రధాన మైనది “షిర్క్” అల్లాహ్ యేతరులను మన ఆశలను, కోరికలను నెరవేర్చటానికి పిల్చేందుకు అతని భాగస్వామిగా కల్పేందుకు మారు పేరు.

అల్లాహ్ పవిత్ర ఖుర్ఆన్‌లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

(سورة النساء: ٣٦) ^{۱۹}وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا

అర్థం: “మరియు మీరందరూ అల్లాహ్‌ని ఆరాధించండి, మరి అతనితో ఎవరినీ సాటి కల్పించకండి”. (అన్నిసా 04:36)

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ

బిస్మిల్లా హిర్రహ్మాన్ నిర్రహీం

ధర్మ అవగాహనకు అవశ్యకమైన త్రిసూత్రాలు

ప్రతి మానవుడికి ఏ త్రిసూత్రాల అవగాహన అవసరం అని ప్రశ్నించినప్పుడు మీరు ఇలా చెప్పండి:

1. ప్రతి వ్యక్తి తనప్రభువు గురించి అవగాహన పొందడం.
2. తన ధర్మం(దీన్) గురించి అవగాహన పొందడం.
3. తన ప్రవక్త అయిన ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహుఅలైహివసల్లం) గురించి అవగాహన పొందడం.

ఫరథమ సూత్రం :

విశ్వప్రభువైన అల్లాహ్ గురించి అవగాహన

మీ ప్రభువు ఎవరని వివరంగా అడిగినప్పుడు చెప్పండి “నా ప్రభువు అల్లాహ్! ఆయనే తన దయ, కృపితో నన్ను మరియు ఈ సర్వలోకాన్ని సృష్టించాడు. ఆయనే నా ఆరాధ్యదేవుడు. ఆయన తప్పమరొక ఆరాధ్యదేవుడులేడు. ఆయనే విశ్వసృష్టకుడు. ఆయనే ఆరాధ్య దైవం ఇలా చెప్పటానికి దైవ గ్రంథంలో ఆధారం చూడండి :

(سورة الفاتحة: ٢) الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

అర్థం : “సర్వసృష్టకులు సర్వలోకాలకు సృష్టకుడైన అల్లాహ్ కొరకే”.

(అల్ ఫాతిహ 01 : 02)

అల్లాహ్ తప్ప లోకంలోని సర్వమూ (ప్రతి వస్తువు) సృష్టియే. నేను ఆ సృష్టిలో ఒకణ్ణి. మీరు మీ ప్రభువును ఎలా కనుగొన్నారు? దేనిద్వారా కనుగొన్నారు? అని అడిగినప్పుడు “ఆయన నిదర్శపూరితమైన చిహ్నాలతో, అనేక రకమైన సృష్టితాలతో కనుగొన్నాము” అని చెప్పండి.

ఆయన నిదర్శనాల్లో : రాత్రి, పగలు, సూర్యుడు, చంద్రుడు మొదలైనవి.

ఆయన సృష్టితాల్లో : సప్తభూములు, సప్త ఆకాశాలు, ఆరెండింటి మధ్యలో ఉన్న సర్వమూ (ప్రతీది) కూడ.

అల్లాహ్ చిహ్నాల గురించి ఆధారాలు :

అల్లాహ్ తన పవిత్ర ఖుర్ఆన్ గ్రంథంలో ఇలా తెలుపుతున్నాడు:

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ
وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (سورة حم سجدة: ٣٤)

అర్థం : రాత్రి, పగలు, సూర్యుడు, చంద్రుడు, ఆయన (అల్లాహ్) చిహ్నాల్లోనివే, మీరు సూర్యునికి, చంద్రునికి ఆరాధించకండి (సాష్టాంగం చేయకండి). మీరు ఆరాధించేవారైతే వాటిని సృష్టించిన అల్లాహ్ ను ఆరాధించండి (సాష్టాంగం చేయండి).
(పుస్తక 41:37)

అల్లాహ్ తన సృష్టి గురించి పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ
يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ
الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (سورة الاعراف: ٥٣)

అర్థం : వాస్తవానికి మీ ప్రభువు అల్లాహ్ యే. ఆయన భూమ్యాకాశాలను ఆరు రోజులలో

సృష్టించాడు తదనంతరం తన సింహాసనం (అర్ష్)ను అదిష్టించాడు. ఆయనే రాత్రిని పగలుపై కప్పుతున్నాడు, మళ్ళీ పగలుని రాత్రి వెంట పరుగులు తీయిస్తున్నాడు. ఆయనే సూర్యుణ్ణి, చంద్రుణ్ణి మరియు నక్షత్రాలను సృష్టించాడు. అన్ని ఆయన అజ్ఞకే లోబడి ఉన్నాయి. గుర్తుంచుకొండి. సృష్టించడం, అజ్ఞాపించడం ఆయనకే చెల్లుతుంది. శుభాలుకలవాడు అల్లాహ్‌యే, ఆయనే సర్వలోకాలకు ప్రభువు”. (అల్ ఆరాఫ్ 7: 54)

సర్వలోకానికి పోషకుడైన ఆయనే (అల్లాహ్) ఆరాధనకు అర్హుడని దైవ గ్రంథం ఖుర్ఆన్‌లో ఇలా చెప్పబడింది:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ
مِنَ الشَّجَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سورة البقرة: ۲۱-۲۲)

అర్థం : ఓమానవులారా...! మీరు ఆ (సత్య) ప్రభువునే ఆరాధించండి ఎవరైతే మిమ్మల్నీ, మీకంటే ముందు మీ పూర్వికుల్ని సృష్టించాడో, దాని ఫలితంగా బహుశ మీరు నరకాగ్ని నుండి విముక్తి పొందగలరు. ఆయనే మీ కొరకు భూమిని పాస్చుగా, ఆకాశాన్ని కప్పుగా చేశాడు. మరియు పైనుండి వర్షాన్ని కురిపించాడు. దాని ద్వారా రకరకాల పండ్లను సృష్టించాడు. వాటిని మీ కొరకు ఆహారంగా ప్రసాదించాడు. ఈ విషయాన్ని గ్రహిస్తూకూడ మీరు (ఇతరులను) అల్లాహ్‌కు సహవర్తిత్వం కల్పించకండి”.

(అల్ బఖర 2:21-22)

ఇమామ్ ఇబ్నె కసీర్ (ర.హ) ఈ వచనానికి తాత్పర్యం ఇలా తెలిపారు:

(تفسير ابن كثير: ١: ٥٤ طبع مصر) اَلْخَالِقُ لِهَذِهِ الْاَشْيَاءِ هُوَ الْمُسْتَحِقُّ لِلْعِبَادَةِ

అర్థం : పైన పేర్కొన్న వాటిని సృష్టించినవాడే అన్ని రకాల పూజలకు అసలైన అర్హుడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

గమనిక : అల్లాహ్ ఆజ్ఞ ప్రకారం చేయవలసిన ఆరాధనల పేర్లను ముందుగా అరబిక్ పాఠాలతోనే పేర్కొని తరువాత క్లుప్తంగా దాని వివరణ ఇవ్వటం జరిగింది. కింది వాటిని గమనించండి.

అరబి నామాలు

ఇస్లాం	ఈమాన్	ఇహ్సాన్
దుఆ	ఖౌఫ్	ఉమ్మీద్ వ రజా
తవక్కుల్	రఫ్ఘబత్	రహ్బత్
ఖుషా	ఖషియత్	రుజూ
ఇస్తీఆనత్	ఇస్తీఆజహ్	ఇస్తీఫూసహ్
జబహ్	ఖుర్బాని	నజర్ వ మిన్నత్ మొదలైనవి.

పై ఆరాధనలన్నీ కేవలం అల్లాహ్ కే పరిమితం. వీటి గురించి దైవ గ్రంథం ఖుర్ఆన్ లోని ఈ ఆయత్ లో ప్రస్తావన జరిగింది:

(سورة الجن: ١٨) وَإِنَّ الْأَمْسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

అర్థం : నిస్సందేహంగా మసీదులు అల్లాహ్ (ప్రార్థన) కొరకే ఉన్నాయి. అందులో అల్లాహ్ తో పాటు మరెవరినీ పిలవకండి. (అల్ జిన్ 72:18)

పైన పేర్కొన్న ఆరాధనలను ఎవరైనా అల్లాహ్ కొరకు కాకుండా మరెవరి కొరకైనా చేస్తే అతను ముష్రీక్, మరియు అవిశ్వాసి అవుతాడు. దీనికై పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్ లో ఈ ఆయత్ ని గమనించండి :

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ
عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (سورة المؤمنون: 114)

అర్థం : ఎవరైనా అల్లాహ్ తో పాటు వేరే దైవాన్ని పిలిస్తే (అప్పటికి) అతని వద్ద అలా పిలవటానికి ఎటువంటి ప్రమాణికం (సూచిక) లేదు. అలాంటి వ్యక్తి లెక్క అల్లాహ్ పై ఉన్నది. నిస్సందేహంగా అవిశ్వాసులు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందలేరు”. (అల్ మొమినూన్ 23:117)

గమనిక :

పైన పేర్కొనబడిన అరబ్ నామాలను వివరిస్తూ, అవన్నీ ఆరాధనకు చెందుతాయని చెప్పటానికి తగు ఆధారములు ఖుర్ఆన్ గ్రంథము, ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) సున్నతీల నుండి పేర్కొనడం జరిగింది గమనించండి.

దుఆ (ప్రార్థన) : అన్ని రకాల వేడుకలు, మొరలు

మన అవసరాలను తీర్చుటకు సృష్టికర్తయిన అల్లాహ్ నే వేడుకుంటాము. కాబట్టి అది (మొరపెట్టుకునే) ఆరాధన. ‘దుఆ’యే ఆరాధన అని చెప్పటానికి దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) హదీసులో దీని గురించి ఇలా ప్రస్తావించడం జరిగింది. ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా ఉపదేశించారు:

الدُّعَاءُ مُمْلَأَةٌ بِالْعِبَادَةِ. (ترمذی)

అర్థం : “ దుఆయే ఆరాధనలోని అసలైన పౌష్టికం”. (తిర్మిజి)

దీనికై దైవ గ్రంథము పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో ఈ విధముగా ప్రస్తావించడం జరిగింది:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ (سورة المؤمن: ٦٠)

అర్థం : “మీ ప్రభువు ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు - నన్ను పిలవండి. నేను మీ ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాను. ఎవరైనా అహంకారంతో నా ఆరాధనను తిరస్కరిస్తే వారు తప్పకుండా హీనులై నరకములో ప్రవేశిస్తారు”. (అల్ మొమిన్ 40:60)

‘ఖౌఫ్ : భయ భీతి

కేవలం అల్లాహ్ పట్ల భయభీతి కలిగివుండాలి తప్ప ఇతరుల భయభీతి మనసులో వుంచకూడదు. కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే భయపడాలి. అల్లాహ్ భయభీతి (అల్లాహ్ కు భయపడటం) కూడ ఆరాధనే. పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (سورة آل عمران: ١٤٥)

అర్థం : “మీరు మానవులకు భయపడకండి. మీరు విశ్వాసులైతే నాకు మాత్రమే భయపడండి”. (అలి ఇమాన్ 03:175)

ఉమ్మీద్ - వ - రజా : ఆశా, భీతి

దాసుడు అల్లాహ్ పట్ల విశ్వాసుడై ఆయనపై ఆశలు పెట్టుకుంటాడు.

పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ
بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا (سورة الكهف: ١١٠)

అర్థం : “ఎవరైనా తన ప్రభువుతో కలవాలని ఆశిస్తున్నప్పుడు అతను సత్యార్థాలు చెయ్యాలి, మరియు ఆరాధనల్లో తన ప్రభువుకు సాటి కల్పించకూడదు. (అల్ కహఫ్ 18:115)

తవక్కుల్ : అల్లాహ్ పై నమ్మకం

నమ్మకం అంటే ఏదైనా కార్యం జరగాలని ఆయన (అల్లాహ్) పైనే నమ్మకం, భారం మోపుతారు. పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

(سورة المائدة: 23) وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنَّ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

అర్థం : “ మరియు అల్లాహ్ పైనే నమ్మకం పెట్టండి. మీరు విశ్వాసులైనట్లైతే”.

(అల్ మాయిదా5:23)

దైవ గ్రంథములో మరో చోట ఇలా తెల్పుబడింది:

(سورة الطلاق: 3) وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

అర్థం : “ఎవరైతే అల్లాహ్ ను నమ్ముకుంటారో వారి కొరకు అల్లాహ్ యేచాలు”.

(అత్తలాఖ్65:3)

రగ్మత్, రహ్మత్ ఖుషూః : ఆయన వైపే మరలుతూ భయపడాలి

అంటే ఆశ, భయభీతితోను, వినప్రతుతోనూ ఆయన వైపే మరలుతారు. ఇదీ ఆరాధనే. పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ ఇలా ప్రస్తావిస్తున్నాడు:

(سورة الأنبياء: 90) أَنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا
وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ

అర్థం : “వారు పుణ్యకార్యాల్లో పోటీపడేవారు మరియు నన్ను భయభీతితో వేడుకునేవారు. మరియు నా ముందు శిరస్సు వంచి విధేయులై ఉంటారు”.

(అల్ అంబియా21:90)

ఖఫీయత్ : భయ భక్తులు కలిగి వుండటం

ఎవరైనా దౌర్జన్యం చేసినప్పుడు భయపడతాం. కాని అటువంటి సందర్భాల్లో

కూడ అల్లాహ్ కు మాత్రమే భయపడాలి. ఇదీ ఒక ఆరాధనే. అల్లాహ్ పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో ఇలా ప్రస్తావించాడు:

(سورة البقرة: ١٥٠) فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي

అర్థం : “మీరు వారితో భయపడకండి, నా తోనే భయపడండి”.

(అల్ బఖర2:150)

ఇనాబత్, రుజు : మరలటం

తప్పు జరిగిన ప్రతిసారి అల్లాహ్ వైపు మరలాలి. ఇదీ ఒక ఆరాధనే. దీని కై పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు:

(سورة الزمر: ٥٣) وَإِنِّي بِلِ رَّبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ

అర్థం : “మీరు మీ ప్రభువు వైపునకు మరలండి. మరియు విధేయులవ్వండి”.

(అజ్జుమర్39:54)

ఇస్తీఆనత్ : సహాయం కారకు అర్పించుట

స్వశక్తులు కలవాడైన అల్లాహ్ నుండి సహాయం కోరాలి. ఇదికూడ ఒక ఆరాధన. పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

(سورة الفاتحة: ٥) اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

అర్థం : “మేము నిన్నే ఆరాధిస్తున్నాము, మరియు నీతోనే సహాయాన్ని కోరుతున్నాము”.

(అల్ ఫాతిహ01:05)

ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) హదీసులో కూడ ప్రత్యేకించి దీని గురించి చెప్పబడింది.

(ترمذى. حسن صحيح) اِذَا سَأَلْتِ فَاسْأَلِي بِاللَّهِ

అర్థం : “మీరు సహాయం కోరాలనుకున్నప్పుడు అల్లాహ్ సహాయాన్నే అర్థించండి”.

(తిర్మిజి, హసన్ సహీహ్)

ఇస్తిజాహ్ : శరణం, ఆశ్రయం కోరుట

పరిపూర్ణంగా ఆశ్రయమిచ్చే అల్లాహ్ను ఆశ్రయాన్నే కోరాలి. ఇది ఒక ఆరాధన. పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

(سورة الناس: 1-2) قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ. مَلِكِ النَّاسِ

అర్థం : “నేను మానవుల ప్రభువుతో, శరణు కోరుతున్నాను. మానవుల చక్రవర్తి (అల్లాహ్) తో (శరణు కోరుతున్నాను)”. (అన్నాన్ 114:1-2)

ఇస్తిగాసే : నిర్బంధత్వంలో అల్లాహ్ సహాయాన్ని అర్జించుట

ఇది ఒక ఆరాధన. అల్లాహ్ పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

(سورة الانفال: 9) اِذْ تَسْتَغِيْثُوْنَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ

అర్థం : “ఆ సందర్భాన్ని తలచుకొండి అప్పుడు మీరు మీ ప్రభువును మొరపెడుతూ వేడుకున్నారు అప్పుడు ఆయన మీ బాధను విన్నాడు (మీమొరను ఆలాకించాడు)”. (అల్ అన్ఫాల్ 08:09)

జిబాహ్, ఖుర్ఆని: సమర్పణ, బలిదానం

ఇదికూడ అల్లాహ్ కొరకే చేయాలి. అల్లాహ్ పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్లో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

قُلْ اِنَّ صَلَاتِيْ وَنُسُكِيْ وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِيْ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ - لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَبِذَلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُسْلِمِيْنَ (سورة الانعام: 162-163)

అర్థం : “చెప్పండి నా నమాజు, నా అన్ని విధాల ఆచరణలు, నా జీవనం, నా మరణం అన్ని సర్వలోకాలకు ప్రభువు అయిన అల్లాహ్ కొరకే. ఆయనకు ఎవరు సాటిలేరు. ఈ ఆదేశమే నాకు ఇవ్వబడింది. మరియు అందరి కంటే ముందు (ఈ ఆదేశమునకు) విధేయుణ్ణి నేనే ”.

(అల్ అన్ఆమ్ 06:162-163)

దీనిగురించి ప్రవక్త (సల్లల్లాహుఅలైహి వసల్లం) హదీస్‌లో ఇలా ప్రస్తావించారు:

(مسلم): لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ

అర్థం : “ఎవరైనా అల్లాహ్‌కు తప్ప మరే ఇతర ఆరాధ్యదేవుళ్ళ (ప్రవక్త, వలి, పీర్, ముర్షద్, బాబా, సమాధిలోని వాడు) సన్నిధి కోరాలని దేనినైనా బలిస్తే, అతని పై అల్లాహ్ శాపం కలుగుతుంది. (ముస్లిం)

నజర్ : మొక్కుబడి

ఇది కూడ అల్లాహ్ కోసమే చేయాలి. ఇది కూడా ఒక ఆరాధనే. దీని గురించి ఖుర్ఆన్ గ్రంథములో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

(سورة الذھر: ٤) يَوْمَئِذٍ يَخْلَعُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٤﴾

అర్థం : “ వారెవరంటే సంకల్పించిన మొక్కుని (అచరించి)చేసి చూపిస్తారు. మరియు ఆ రోజు (ప్రళయదినం)గురించి భయపడతారు. దాని విషయ నలుమూలల్లో విస్తరించి ఉంటుంది”. (అద్దహర్ 76:7)

رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

ద్వితీయ సూత్రం :

ఇస్లాం ధర్మాన్ని ఆధారాలతో తెలుసుకోవడం తప్పనిసరి

అల్లాహ్ ఏకత్వాన్ని సహృదయముతో అంగీకరిస్తూ తమకు తాము అల్లాహ్ కు విధేయులుగా సమర్పించుకోవాలి. ఆయన ఆదేశాలకు అణుగుణంగా విధేయతపాటిస్తూ అనుసరించాలి. ఆయనతో పాటు మరెవ్వరిని ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ సాటి కల్పించకూడదు. ఇదే సత్య ధర్మం (దీన్).

ధర్మంలో 3 స్థానాలున్నాయి :

1. మొదటి స్థానం : ఇస్లాం
2. రెండవ స్థానం : ఈమాన్
3. మూడవ స్థానం : ఇహ్సాన్

ఈ మూడింటిలోనూ ప్రతి దానికి కొన్ని మూలాలున్నాయి.

మొదటి స్థానం :

ఇస్లాం - దీనికి 5 మూలాలున్నాయి.

1. అల్లాహ్ తప్ప మరెవరూ ఆరాధ్యదేవుడు లేడని, (తౌహీద్)
ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఆయన సత్య ప్రవక్త అని సాక్షిమివ్వటం.
2. నమాజు స్థాపించటం.
3. జకాత్ (ధర్మ దానం) ఇవ్వటం.
4. రంజాన్ మాసంలో ఉపవాసాలు ఉండటం.
5. హజ్ (కాబా గృహ దర్శనం) చేయటం.

పై పేర్కొనబడిన “ఇస్లాంకు గల 5 మూలాల” గురించి పవిత్ర ఖుర్ఆన్‌లో ఇలా ప్రస్తావించబడింది:

1. తౌహీద్ : అల్లాహ్ ఏకత్వానికి సాక్షిమివ్వటం

అల్లాహ్‌యే ఏకైక ఆరాధ్యదేవుడు. ఆయనకు సాటి ఎవరూలేరు అని నమ్మి, ఉచ్చరించడం. పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్‌లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ الْوَحْدَ الْمَلِكُ ۚ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِتَوَكُّلِهِ
(سورة آل عمران: 18)

అర్థం : “అల్లాహ్‌యే స్వయంగా సాక్ష్యం ఇస్తున్నాడు, ఆయన తప్ప ఎవరూ ఆరాధనకు అర్హులు కారు. (ఈ) సాక్ష్యమే దైవ దూతలందరూ, విజ్ఞాన వంతులందరూ కూడ ఇచ్చారు. ఆయనే (అల్లాహ్) న్యాయాన్ని స్థాపించాడు. ఆయన తప్ప (ఆరాధ్య) దేవుడెవ్వరూ లేరు. (ఆయన) గొప్ప వివేకవంతుడు”.

(అలి ఇమాన్ 03:18)

తౌహీద్ గురించి సాక్ష్యం అంటే అల్లాహ్ తప్ప మరెవరూ నిజమైన ఆరాధ్యదేవుడు లేడు. ‘లాఇలాహ్ ఇల్లాల్లాహ్’ వాక్యపరంగా కలిగివున్న అర్థం ఏమిటంటే, ‘లాఇలాహ్’ ఏ దేవుడు లేడని, “అల్లాహ్ తప్ప మరిదేనిని ఆరాధించిన, పూజించిన నిరాకరించ బడుతుందనే అర్థం కలిగివుంది”. మరి ‘ఇల్లాల్లాహ్’ కేవలం ఏకైక అల్లాహ్ కొరకే సమస్త ఆరాధనలు ఉన్నాయనే అర్థం కల్గియుంది. ఆయన సామ్రాజ్యంలో, ఎలాగైతే ఎవరూ భాగస్వాములు లేరో, అలాగే ఆయన ఆరాధనల్లో ఆయనకు ఎవరూ సాటిలేరు.

దీని గురించి పవిత్ర ఖుర్ఆన్‌లో అల్లాహ్ ఇలా ప్రస్తావిస్తున్నాడు:

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ
وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ (سورة الزخرف: ٢٦، ٢٨، ٢٩)

అర్థం : ప్రవక్త ఇబ్రాహీం(అలైహిస్సలాం)తన తండ్రితో, తమ జాతి వారితో చెప్పిన సందర్భాన్ని గుర్తించండి. మీరు దేని నైతే ఆరాధిస్తున్నారో, దానితో నాకు ఎటువంటి సంబంధము లేదు. నా బంధం కేవలం ఆ సర్వం తోనే ఉంది ఎవరైతే నన్ను సృష్టించాడో, అయిన నాకు సన్మార్గాన్ని సూచిస్తాడు. మరియు ఇబ్రాహీం ఇదే వాక్యాన్ని తన తరువాత తన సంతానంలో వదిలి వెళ్ళారు. ఎందుకంటే వారు అతని వైపే మరలాని". (అజ్ఝుఖుఫ్ 43:26-28)

మరొక చోట ఖుర్ఆన్ గ్రంథములో ఇలా ప్రస్తావించబడింది.

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالُوا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ
وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَخِذْ مِنْكُمْ بِخُضُوعٍ بَعْضًا رَابًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا
لِشُهَدَائِكُمْ إِنَّا مُسْلِمُونَ﴾ (سورة آل عمران: ٦٤)

అర్థం : “మీరు ప్రకటించండి. ఓ గ్రంథ ప్రజల్లారా! తరలిరండి. ఈ వాక్యము వైపునకు ఏదైతే మీకు మాకు మధ్య సమానంగా వుందో అదేమిటంటే, “మేము అల్లాహ్ ను తప్పమరెవరిని ఆరాధించము”. ఆయనతో ఎవరిని సాటికల్పించము. మరియు మాలో ఎవరూ అల్లాహ్ ని తప్ప మరెవరిని ప్రభువుగా భావించరు. (ఈ పిలుపునకు) అంగీకరించకుండా ముఖాన్ని చాటివేస్తే, (నిర్మోహమాటంగా) చెప్పండి మీరు సాక్షిగా ఉండండి. మేము విధేయులం, (అంటే మేం ఎప్పటికీ అల్లాహ్ ని ఆరాధించేవారులం, విధేయత చూపేవారులం). (అలి ఇమాన్ 03:64)

దైవ సందేశర్పునికి సాక్ష్యం :

ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) దైవ ప్రవక్త అని సాక్ష్యమివ్వాలి. అందుకు పవిత్ర ఖుర్ఆన్‌లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ (سورة التوبة: 128)

అర్థం : “నిన్నందేహంగా..! మీవద్దకు ఒక ప్రవక్త వచ్చాడు అతను మీలోనివాడే, మీరు నష్టానికి గురి కావటం అతను భరించలేడు, మీరు మోక్షం పొందాలని తపిస్తుంటాడు విశ్వాసుల పట్ల అతను చాలా దయగలవాడు, కృపాశీలుడు”.

(అత్తైబ 9:128)

ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ప్రవక్త అని సాక్ష్యం ఇవ్వటం అంటే ఆయన ఇచ్చిన ఆదేశాలను సంపూర్ణంగా పాటించటం. ఆయన దేనినైతే తెలియచేశారో దానిని సత్యం అని అంగీకరించాలి. దేని గురించైతే నిరాకరించారో దానికి పూర్తిగా కట్టుబడి వుండాలి. అల్లాహ్ ఆరాధన కేవలం ప్రవక్త (స) అడుగు జాడల్లోనే ఆచరించాలి.

నమాజ్, జకాత్, తౌహీద్ మూడింటికి సంబంధించి అల్లాహ్ పవిత్ర ఖుర్ఆన్‌లో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ﴾ (سورة البينة: 5)

అర్థం : “వాస్తవంగా వారికి ఇచ్చివున్న ఆదేశం ఏమిటంటే, తమ ధర్మాన్ని అల్లాహ్ కోసమే ప్రత్యేకిస్తూ, ఏకాగ్రతతో అల్లాహ్‌నే ఆరాధించాలి. మరియు నమాజు స్థాపించాలి. జకాత్ (ధర్మదానం) ఇవ్వాలి. ఇదే పటిష్ఠమైన ధర్మం”.

(అల్ బయ్యన 98:05)

పవిత్ర రమజాన్ మాసములో ఉపవాసాలు పారించమని అల్లాహ్ పవిత్ర ఖుర్ఆన్‌లో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ (سورة البقرة: 183)

అర్థం : “ఓ విశ్వాసులారా!! మీ పై ఉపవాసాలు విధిగా నిర్ణయించబడ్డాయి, ఎలాగైతే మీపూర్వికులపై విధిగా పరిగణించబడ్డాయో, తత్ఫలితంగా మీలో దైవభీతి పెంపొందవచ్చు”. (అల్ బఖర 2:183)

కాబా గృహాన్ని సందర్శించమని అల్లాహ్ పవిత్ర ఖుర్ఆన్ గ్రంథంలో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

﴿فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَاللَّهُ عَلَى النَّاسِ حَجُّ الْبَيْتِ مِنْ اسْتِطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾ (آل عمران: 97)

అర్థం : “ప్రజల పై అల్లాహ్ హక్కు ఏమిటంటే స్థామతగలవారు ఆయన గృహాన్ని విధిగా దర్శించాలి (హజ్జ్ యాత్రచేయాలి). ఎవరైనా ఈ ఆదేశాన్ని నిరాకరిస్తే అతను తెలుసుకోవలసిన విషయం ఏమిటంటే అల్లాహ్ సమస్త లోక ప్రజలకు అతీతుడు. (అంటే అల్లాహ్ కు సమస్త లోక ప్రజల అవసరం ఎంత మాత్రం లేదని స్పష్టంగా తెలుసుకోవటం). (అలి ఇమాన్ 03 :97)

రెండవ స్థానం :

ఈమాన్

దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా ఉపదేశించారు:

“ఈమాన్ (విశ్వాసం) కు సంబంధించి దెబ్బకుపైగా స్థానాలున్నాయి. అందులో ఉన్నత స్థానం “లాఇలాహా ఇల్లాల్లాహ్” (అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ నిజమైన ఆరాధ్యదేవుడు లేడు) అని సాక్ష్యం పలకటం. అన్నిటి కంటే అల్ప స్థానం దారి నుండి హాని కల్గించే వస్తువు (ముళ్ళు వంటివి)ను దూరం చేయడం. సిగ్గు, వ్రీడ, శీలం కూడ విశ్వాసానికి సంబంధించిన విషయాలే”. (సహీహ్ ముస్లిం).

ఈమాన్ కు 6 కోణాలున్నాయి

1. అల్లాహ్ ను విశ్వసించుట.
2. అల్లాహ్ దూతలను విశ్వసించుట.
3. అల్లాహ్ గ్రంథాలను విశ్వసించుట.
4. అల్లాహ్ ప్రవక్తలను విశ్వసించుట.
5. ప్రళయ దినాన్ని విశ్వసించుట.
6. విధి వ్రాత చెదైన, మంచిదైన దానిని విశ్వసించుట.

ఈమాన్ (విశ్వాసం)కు గల 6 కోణాలకు ఆధారాలు :

పైన పేర్కొనబడిన ఆరింటిలో ఐదు గురించి దైవగ్రంథం పవిత్ర పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో ఇలా ప్రస్తావించబడింది:

﴿لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ

وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ ﴿سورة البقرة: 177﴾

అర్థం : “మీరు మీ ముఖాలను తూర్పు వైపునకు గాను, పడమర వైపునకు గాను చేసుకొనుట పుణ్యంకాదు. అసలు పుణ్యం ఏమిటంటే మానవుడు అల్లాహ్ ను, తుది దినమును, దైవ దూతలను, మరియు అల్లాహ్ అవతరింప జేసిన గ్రంథాలను, ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించాలి”.

(అల్ బఖర 2 : 177)

6వ కోణం విధి వ్రాత (మంచి, చెడు) గురించి పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్ లో ఇలా పేర్కొనబడింది:

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾ (سورة القمر: 9)

అర్థం : “మేము ప్రతి దానిని (వస్తువును) ఒక నిర్దిష్ట ప్రామాణికంలో సృష్టించాము”.

(అల్ ఖమర్ 54: 49)

వార్తలు - విశ్లేషణలు

ధార్మిక సందేహాలు - సమాధానాలు

చదవండి - చదివించండి

సామాజిక, ధార్మిక మాస పత్రిక.

వెలుగు కేంద్రాలు

తెలుగు మాసపత్రిక

MARKAZ DARULBIR

Ahmad Nagar, Pedana- 521366

08672-200003

మూడవ స్థానం :

ఇహ్సాన్ : ఉత్తమం

‘ఇహ్సాన్’కు సంబంధించి ఒకే ఒక మూలం ఉంది. అది మీరు అల్లాహ్‌ను అభిమానంతో, భయభక్తితో, ఆయన వైపు ఏకాగ్రతతో, మరలుతూ ప్రార్థించాలి. మనస్ఫూర్తిగా అల్లాహ్‌ను చూస్తున్నట్టు ఆరాధించాలి. మనము చూడలేక పోయినా ఆయన మమ్మల్ని చూస్తునే ఉన్నాడని గ్రహించాలి.

‘ఇహ్సాన్’కు సంబంధించిన ఆధారాలు :

‘ఇహ్సాన్’ గురించి పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్‌లో అల్లాహ్ ఇలా పేర్కొంటున్నాడు:

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿سورة النحل: ٢٨﴾

అర్థం : “నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ భయభక్తిగల వారితోనూ, తమ ప్రార్థనలను ఉత్తమంగా ఆచరించే వారితోనూ వున్నాడు”. (అన్నహ్ 16:128)

﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ. الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ. وَتَقَابُلُكَ فِي

السَّاجِدِينَ. إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ (سورة الشعراء: ٢١٤ - ٢٢٠)

అర్థం : “మరియు మీరు ఆసర్పశక్తి సంపన్నుడు, అనంతకరుణా మయుడు అయిన(అల్లాహ్)పై నమ్మకం పెట్టండి, అతను మిమ్మల్ని నిలబడుతున్న సందర్భంలో చూస్తున్నాడు. మరియు సాష్టాంగము చేస్తున్న వారిలో మీ కదిలికలను పసిగడుతున్నాడు. అతను అన్నీ వినేవాడునూ, మరియు తెలిసినవాడును”. (అష్షోఆరా 26: 217-220).

మరో చోట ఇలా పేర్కొన్నాడు:

﴿وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفْعَضُونَ فِيهِ﴾ (سورة يونس: ٦١)

అర్థం : “ ఓ ప్రవక్త..! మీరు ఏ పరిస్థితిలో ఉన్ననూ, ఖుర్ఆన్ గ్రంథములో ఏది చదివి వినిపిస్తున్ననూ, ఎల్లవేళల్లోను మేము విములబ్బి చూస్తూనే ఉంటున్నాము”.

(యూసుఫ్ 10:61)

పై మూడింటికి సున్నత్ ఆధారాలు:

ధర్మంలో పై మూడు స్థానాలు ఉన్నాయని ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) వారి ప్రముఖ, ప్రఖ్యాత హదీసు ‘హదీసె జిబ్రయిల్’ను గమనించండి:

" عن عمر بن الخطاب رضى الله عنه قال: بينما نحن جلوس عند النبي ﷺ إذ طلع علينا رجل شديد بياض الثياب، شديد سواد الشعر، لا يرى عليه أثر السفر، ولا يعرفه منا أحد. فجلس إلى ﷺ فأسندر كتيبه إلى ركبته ووضع كفيه على فخذيه وقال: يا محمد، أخبرني عن الإسلام، فقال: أن تشهد أن لا إله إلا الله وأن محمداً رسول الله، وتقيم الصلوة، وتؤتي الزكاة، وتصوم رمضان، وتحج البيت إن استطعت إليه سبيلاً. قال: صدقت. فعجبنا له يسأله ويصدقّه. قال: أخبرني عن الإيمان، قال: أن تؤمن بالله وملائكته وكتبه ورسله واليوم الآخر وبالقدر خيره وشره. قال: أخبرني عن الإحسان، قال: أن تعبد الله كأنك تراه، فإن لم تراه فإنه يراك. قال: أخبرني عن الساعة، قال: ما المسؤول عنها بأعلم من السائل. قال: أخبرني عن أمارتها، قال: إن تلد الأمة ربتها وإن ترى الحفاة العراة العالة رعاء الشاء، يتطاولون في البنيان قال: فمضى فلبثنا ملياً. قال: يا عمر أتدرون من السائل؟ قلنا: الله ورسوله أعلم، قال: هذا جبريل أتاكم يعلمكم أمر دينكم."

(صحيح بخارى وصحيح مسلم)

అర్థం : హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (రజిఅల్లాహుఅన్హు) కథనం:

“ఒక సారి మేము దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) సమక్షంలో కూర్చుని ఉన్నాము. ఇంతలో ఒక వ్యక్తి మా సమావేశంలో వచ్చాడు. అతని వస్త్రాలు తెల్లవిగాను, తలవెంట్రుకలు దట్టంగా ఉండి మిక్కిలి నల్లవిగాను ఉన్నాయి. అతనిపై ప్రయాణపు అలసట, ఆనవాళ్ళు కనబడట్లేదు. పైగా మాలో ఎవరు అతన్ని ఎరుగరూ కూడ. అతనికి తెలిసిన వారు లేరు కూడ. అతను నేరుగా ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) వద్దకు వచ్చి ఆయన మోకాళ్ళకు తన మోకాళ్ళు ఆనించి, చేతులు తొడలపై పెట్టుకుని సవినయంగా (మర్యాదస్థితిలో) కూర్చున్నాడు. తరువాత ఇలా ప్రశ్నించసాగాడు: ఓ ముహమ్మద్..! (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇస్లాం గురించి వివరించండి. దానికి దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా సెలవిచ్చారు: “ఇస్లాం అంటే అల్లాహ్ తప్ప మరే ఆరాధ్య దేవుడు లేడని, ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) అల్లాహ్ ప్రవక్త అని సాక్ష్యం ఇస్తూ, ‘సమాజు’ స్థాపించాలి. ధర్మదానం చేయాలి(జుకాత్ చెల్లించాలి). పవిత్ర రమజాన్ మాసంలో ఉపవాసాలను పాటించాలి. సిరి, సంపదలు కల్గివున్నప్పుడు పవిత్ర ‘కాబా’ (అల్లాహ్ గృహాన్ని) దర్శించాలి”. ఇది విన్న ఆ వ్యక్తి అవును మీరు చెప్పింది నిజమే.. అన్నాడు. అతని జవాబుకు మేము ఆశ్చర్యపోయాము. తనే ప్రశ్నిస్తున్నాడు, తనే నిజమంటున్నాడు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు: ‘ఈమాన్’ గురించి తెల్పండి. దానికి దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా సెలవిచ్చారు. “అల్లాహ్ ను, ఆయన దూతలను, ఆయన గ్రంథాలను, ఆయన ప్రవక్తలను, ప్రళయ దినాన్ని మరియు విధిరాత (మంచి, చెడు)ను

విశ్వసించాలి.

ఇది విన్న ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ ఇలా ప్రశ్నించాడు: ‘ఇహ్సాన్’ గురించి తెల్పండి.

దానికి దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా సెలవిచ్చారు:

“నీవు మనస్ఫూర్తిగా అల్లాహ్ ను చూస్తున్నటు ఆరాధించు.. నీవు చూడక పోయిన ఆయన నిన్ను గమనిస్తున్నాడని గ్రహించు”.

అనంతరం మళ్ళీ ప్రశ్నించాడావ్యక్తి: మరి ప్రళయం ఎప్పుడోస్తుందో తెల్పండి. దైవ ప్రవక్త (స) “ ప్రళయం ఎప్పుడోస్తుందో ప్రశ్నించదగిన వానికంటే ప్రశ్నించే వాడికే బాగా తెలుసు” అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మరల ప్రశ్నించాడు: అయితే దాని చిహ్నాలను చెప్పండి. ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా సెలవిచ్చారు. “బానిసరాలు తమ యజమానిని కంటారు. చెప్పలు, వస్త్రాలు లేని మెకల కాపర్లు పెద్ద పెద్ద భవనాలు నిర్మించడంలో గర్వపడతారు”.

హజ్రత్ ఉమర్ (రజి అల్లాహు అన్హు) ఇలా తెలిపారు: ఈ సంభాషణ తరువాత ఆ వ్యక్తి వెళ్ళిపోయాడు. మేము కొద్దిసేపు మౌనంగా వున్నాము. అంతలోనే దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా అన్నారు. ఓ ఉమర్..! (రజి అల్లాహు అన్హు) ఆ ప్రశ్నికుడేవరో తెలుసా..? అన్నారు. అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తకే బాగా తెలుసు అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) “ ఆయన ‘జిబ్రయీల్’ (దైవదూత). ఆయన మీ వద్దకు ధార్మిక విద్యను నేర్పటానికి వచ్చారు” అని వివరించారు.

(బుఖారి, ముస్లిం).

మూలపాఠం:
రెండవ సూత్రం:

దైవప్రవక్త (స.అ.సం) గురించి అవగాహన

దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) పేరు ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఆయన తండ్రి పేరు అబ్దుల్లాహ్.

ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) కుటుంబానికి సంబంధించి తాత ముత్తాతల మహా వృక్షము ఇలా ఉంది:

ముహమ్మద్-బిన్ అబ్దుల్లాహ్-బిన్ అబ్దుల్ ముత్తలిబ్-బిన్ హాషిం.

‘హాషిం’ వంశం పరువు, ప్రతిష్ఠ పేరు ప్రఖ్యాతలకు నిలయం. ఇది ఖురైష్ వంశానికి చెందింది. ఖురైష్ అరేబియా వాసుల్లోని ఒక తెగ. అరేబియులు (అరబ్బులు) ప్రవక్త ఇస్మాయిల్ బిన్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) సంతానం.

ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) పూర్తి జీవిత కాలం 63 సంవత్సరాలు. అందులో 40 సంవత్సరాలు దైవ వాణి అవతరించక ముందువి. దైవ వాణి అవతరించి దైవ సందేశహరులుగా 23 సంవత్సరాలు జీవించారు. ఆయన పవిత్ర మక్కా నగరంలో జన్మించారు. ఆయన పై తొలి దైవ వాణిలో ఈ వాక్యాలు అవతరింపబడ్డాయి.

﴿إِنَّمَا بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾ (سورة العلق: 1)

అర్థం:- “ (సర్వాన్ని) సృష్టించిన నీ ప్రభువు పేరును స్మరించి పఠించు”.

(అల్ అలఖ్ 96:1)

(వాటి ద్వారా దైవప్రవక్తగా నియమితులయ్యారు.)

రెండో సారి దైవ వాణిలో అవతరించిన వాక్యాలు (ఆయతులు):

﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ. قُمْ فَأَنْذِرْ﴾ (سورة المدثر: ١-٢)

అర్థం : “ ఓ దుప్పటి కప్పుకొని నిద్రించేవాడా..! మేలుకో (నిలబడు).

(ప్రజలను) హెచ్చరించు.”.

(అల్ ముద్దస్సిర్ 74:1-7)

ఈ వాక్యాల ద్వారా దైవసందేశహరులుగా నియమితులయ్యారు. ప్రజలకు షిర్క్ (బహుదైవారాధన) గురించి వారించి, హెచ్చరించి, తౌహీద్ (ఏకదైవారాధన) వైపునకు పిలవటానికి, అల్లాహ్ ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం)ను ప్రవక్తగా ఎన్నుకున్నాడు. దీని గురించి అల్లాహ్ పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ. قُمْ فَأَنْذِرْ. وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ. وَتِلْكَ فَطَهِّرْ. وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ.

وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْسِرُ. وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ﴾ (سورة المدثر: ١-٤)

అర్థం : “ ఓ దుప్పటి కప్పుకొని నిద్రించేవాడా..! మేలుకో (నిలబడు).

(ప్రజలను) హెచ్చరించు. నీ ప్రభువు గొప్పతనాన్ని చాటిచెప్పు. నీ వస్త్రాలను

పరిశుభ్రముగా ఉంచుకో. చెడు నుండి దూరంగా ఉండు. ఎక్కువ

పొందాలనే అత్యాశతో ఉపకారము చేయకు. నీ ప్రభువుకై సహనం

వహించు”.

(అల్ ముద్దస్సిర్ 74:1-7)

దైవ వాణిలోని పదాల వివరణ:-

2. قُمْ فَأَنْذِرْ. మీరు ప్రజలను ‘షిర్క్’ (బహుదైవారాధన) గురించి హెచ్చరించి భయపెట్టండి. అల్లాహ్ ఏకత్వం వైపునకు పిలవండి.

3. وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ. అల్లాహ్ ఏకత్వం తోపాటు అతని గొప్పతనాన్ని చాటి చెప్పండి.

4. وَتِلْكَ فَطَهِّرْ. తమ కర్మలను షిర్క్ (బహుదైవారాధన) తో కల్పితం

చేయకుండా శుభ్రముగా ఉంచండి.

5. وَالرُّجْزُ అంటే విగ్రహాలు.

6. فَاهْجُرْ అంటే దానిని విడనాడుట.

వివరణ:

విషయం ఏమనగా ఇంత కాలం మీరు ఎలాగైతే దానికి దూరంగా ఉన్నారో, అలాగే దాన్ని తయారు చేసి పూజించే వారితో కూడా దూరంగా ఉండండి. వారితో తమకు ఎటువంటి సంబంధములేదని చాటి(విజ్ఞప్తి చేయండి) చెప్పండి.

ఈ ఒక్క అంశాన్నే మాటనే కేంద్రీకరించి ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) 10సంవత్సరాలు అంకితం చేశారు. ప్రజలను 'తౌహీద్' (ఏకత్వం) వైపునకు పిలుస్తూవున్నారు. 10సంవత్సరాల తర్వాత ఆయన (స) కు గగనయాత్ర (మేరాజ్) చేయించబడింది. ఆ శుభ సందర్భములో ఆయనపై అయిదు పూటల నమాజ్ విధిగా నిర్ణయించబడింది.

దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) 3సంవత్సరాల వరకు పవిత్ర మక్కా నగరంలో నమాజు చేస్తూవున్నారు. ఆ తర్వాత పవిత్ర మదీనా వైపు వలస చేయమని ఆజ్ఞా పించటం జరిగింది.

హిజ్రత్ : (వలసత్వం)

వలసచేయుట. అంటే షిర్క్ (బహుదైవరాధన)జరిగే ప్రదేశము నుండి ఇస్లాం ప్రకారం ఆచరణ చేయగలిగే ప్రదేశమునకు వలసపోవుటఅని అర్థం. (బహుదైవరాధకుల ప్రదేశంలో ఏకదైవరాధన (అల్లాహ్ ఆరాధన) పట్ల కష్టాలు ఎదురై, సమస్యలు ముదిరినప్పుడు ఆ ప్రదేశం నుండి కేవలం ధార్మికత కోసమే

వలస చేయాలి) ఈవిధముగా వలసచేయుట, ప్రదేశాలు మారుట ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) గారి ఉమ్మత్ (జాతి) పై విధిగా పరిగణించబడింది. ఇది ప్రళయం వరకు సాగే విధి. దీని గురించి పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్ లో ఇలా ప్రస్తావించబడింది:

﴿إِنَّ الدِّينَ تَوْفَاقُهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَعْفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ أَسْعَى فَتَهَا جَرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَا وَاهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا. إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا. فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا﴾
(سورة النساء: 99-98)

అర్థం : “(ఎవరైతే) తమ ఆత్మలపై అన్యాయం చేసుకుంటు ఉండేవారో, వారి ఆత్మలను దైవదూతలు (తమ) ఆధీనంలో తీసుకున్నప్పుడు (వారిని ప్రశ్నిస్తారు) మీరు ఈ స్థితిలో వున్నారేమిటని? (దానికి వారు బదులు పలుకులో) మేము భూమి పై బలహీనులుగా వున్నాము. దైవ దూతలు అంటారు. అల్లాహ్ యొక్క భూమి విశాలముగా లేదా? మీరు అందులో వలసచేయటానికి? వీరే ఆవ్యక్తులు! వీరి నివాసమే నరకము. అది మహా చెడ్డనివాసం. కాని నిజంగా అవస్థలో పడివున్న ఆ పురుషులు, స్త్రీలు, చిన్నారులు వలస పోవుటకు ఎటువంటి దారి పొందనప్పుడు, అల్లాహ్ వారిని క్షమించే అవకాశం ఉంది. అల్లాహ్ ఎక్కువగా క్షమించేవాడు. మన్నించేవాడు”.

(అన్నిసా 04:97-99)

అల్లాహ్ మరొచోట అల్లాహ్ పేర్కొంటున్నాడు:

﴿يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةً فَإِيَّايَ فَاعْبُدُون﴾ (سورة العنكبوت: ٥٦)

అర్థం : “ఓ విశ్వసించిన నా దాసుల్లారా..! నాభూమి విశాలముగా ఉంది. (కనుక) మీరు కేవలం నన్నే ఆరాధించండి”. (అన్యుబ్రూత్ 29:56)

ఇమాం బగ్వి (రహ్మాతుల్లాహి అలైహి) ఈ ఆయత్ అవతరణ సందర్భము గురించి ఇలా పేర్కొన్నారు:

ఈ ఆయతు ఎవరైతే వలసచేయకుండా మక్కా ప్రదేశములో ఉన్నారో, అముస్లింల గురించి అవతరింపబడింది. అల్లాహ్ వారిని ఈమాన్ (విశ్వాస లక్షణం) తో పిలిచాడు.

దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఒక హదీసులో ఇలా ప్రస్తావించారు:

"لا تَنْقُطِ الْهَجْرَةَ حَتَّى تَنْقُطِ التَّوْبَةَ وَلَا تَنْقُطِ التَّوْبَةَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا"

అర్థం : “ ‘తౌబా’ తలుపులు మూయబడే వరకు ‘హిజ్రత్’ వలసత్వం ఆగదు. మరి ‘తౌబా’ తలుపులు మూయబడాలంటే సూర్యుడు పడమర నుండి ఉదయించాలి. (ప్రళయ దినమే సూర్యుడు పడమర నుండి ఉదయిస్తాడు).

దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) మదీనాలో స్థిరపడిన తర్వాత మిగిలా ఇస్లాం ధర్మోపదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి.

ఉదా : జకాత్ (ధర్మదానం), రోజా (ఉపవాసం), హజ్ (పవిత్ర మక్కా యాత్ర), అజాన్ (నమాజు కొరకు పిలుపు), జిహాద్ (ధార్మిక అంతులే కృషి) ‘అమర్ బిల్ మారూఫ్, నహి అనిల్ మున్కర్’ (మంచిని పెంచుట, చెడును త్రుంచుట) మొదలైనవి.

పై ఆదేశాలపై ప్రవక్త (స) 10 సంవత్సరాలు జీవించి, తర్వాత మరణించారు. కాని ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ధర్మం ప్రళయం వరకూ ఉంటుంది. దీనిని అల్లాహ్ యే ప్రళయం వరకు రక్షిస్తాడు.

ఇస్లాం ధర్మం

ప్రవక్త (స.అ.సం) శాసన సారాంశం

ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) పై అవతరింపబడిన ఈ ధర్మం ఎంతో సంక్షిప్తమైనది, ఉత్తమమైనది. ప్రజలకు ఆ మంచి కార్యము అందలేదు అని చెప్పటానికి మంచిలోని ఏభాగము మిగలలేదు. మంచికార్యాలలో అమితముగా మార్గదర్శకత్వం వహించిన కార్యం 'తౌహీద్' (అల్లాహ్ ఏకత్వం) మరియు అల్లాహ్ మెచ్చుకునే ప్రతి మంచి కార్యంకూడ. ఈ పుణ్యకార్యాలు అల్లాహ్ ఇష్టాన్ని పొందుటకు మూలమైనవి. చెడు లో అతి ఎక్కువగా హెచ్చరించిన కార్యం 'షిర్క్' (అల్లాహ్ తో సాటికల్పించడం, బహుదైవారాధన). మరి అల్లాహ్ ఇష్టపడనికార్యాలతో కూడ హెచ్చరించారు.

ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం)ను అల్లాహ్ సర్వమానవాళి కొరకు దైవ సందేశహరులుగా పంపాడు. మానవులు జిన్నాతులు ఆయనకు విధేయత చూపాలని విధిగా నిర్ణయించాడు.

పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

(سورة الاعراف: ١٥٨) ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا﴾

అర్థం: “ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) మీరుచెప్పండి. ఓ ప్రజలారా! నేను మీ అందరి కొరకు అల్లాహ్ వైపు నుండి దైవ సందేశహరుణ్ణి.

(అల్ ఆరాఫ్ 7:158)

అల్లాహ్ తన ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) పై ఇస్లాం ధర్మాన్ని పరిపూర్ణం చేశాడు. ఇహ, పరలోకాలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాల పరిష్కారాన్ని

పెట్టాడు. ఎటువంటి లోపం మిగలలేదు. ఇందుకు దైవగ్రంథము పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో ఇలా తెలుపబడింది:

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾

(سورة المائدة: 3)

అర్థం : “ఈ రోజు నేను (అల్లాహ్) మీ ధర్మాన్ని మీకోసం పరి పూర్ణం చేశాను, మరియు నా అనుగ్రహాన్ని మీపై పూర్తిచేశాను, ఇస్లాం మీ ధర్మంగా అంగీకరించాను”. (అల్ మాయిదా 05:3)

దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఈలోకం నుండి పయనించారు (మరణించారు) అని చెప్పటానికి దైవగ్రంథము పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లోని ఈ ఆధారం:

﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ. ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخَصُمُونَ﴾

(سورة الزمر: 30-31)

అర్థం : “ప్రవక్తా..! మీరూ మరణించే వారే, మరియు వారు కూడ మరణించే వారే. చివరికి మీరందరూ ప్రళయంలో మీ ప్రభువు ముందు తమ తమ ‘పేషీ’ (హాజరు ఇవ్వవలసి ఉన్నది) చేయవలసియుంటుంది.

(అజ్జుమర్ 39:30-31)

ప్రజలందరూ మరణించిన తర్వాత తమకార్యకలాపాల ఫలితాలను పొందటానికి లేపబడతారు, దీని గురించి పవిత్ర గ్రంథం ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ ఇలా ప్రస్తావిస్తున్నాడు:

﴿مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نَعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى﴾ (سورة طه: 55)

అర్థం : “ఇదే భూమి నుండి మేము మిమ్మల్ని సృష్టించాము, మరియు ఇందులోకే తీసుకు వెళ్తాము, దీని నుండే మిమ్మల్ని మరల వెలికి-

తీస్తాము. (మరోసారి సృష్టిస్తాము)”.

(తాహ్ 20:55)

మరణాంతర జీవితం గురించి మరోచోట ఇలా పేర్కొన్నాడు:

﴿وَاللّٰهُ اَنْبَتَكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ نَبَاتًا. ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيْهَا وَيُخْرِجُكُمْ اِحْرَاجًا﴾

(سورة نوح: ١٤-١٨)

అర్థం : “అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ప్రత్యేకించి భూమి నుండి సృష్టించాడు, మరల ఆయన అదే భూమిలోకి తీసుకువెళ్తాడు. (ప్రళయంనాడు అదే భూమి నుండి) మిమ్మల్ని ఒక్కసారిగా లేవతీస్తాడు”. (సూరె నూహ్ 71:17-18)

మలి విడత సృష్టించిన తర్వాత అందరితో లెక్క తీసుకుంటాడు. వారి పాప పుణ్యకర్మల ప్రకారం ప్రతిఫలాన్ని అందజేస్తాడు. అల్లాహ్ పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

﴿وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَسٰوْا وِبِمَاعْمَلُوْا وَيَجْزِيَ

الَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا بِالْحُسْنٰى﴾ (سورة النجم: ٣١)

అర్థం : “భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న ప్రతిదానికి అల్లాహ్ అధిపతి. (ఎందుకంటే) పాపకార్యాలు చేసిన వారికి వారి కర్మఫలాన్ని ఇచ్చేందుకునూ, మరి పుణ్యవంతులకు మంచి ఫలితాన్ని ప్రసాదించేందుకునూ”.

(అన్నజ్జీ 54:31)

ఎవరైనా మరణాంతర జీవితాన్ని నిరాకరిస్తే అతను అవిశ్వాసి, అతని గురించి దైవగ్రంథము ఇలా ప్రస్తావిస్తుంది:

﴿رَّعَمَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَنْ لَّنْ يُعْثَرُوْا قُلْ بَلٰى وَرَبِّىْ لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتَبْنُوْنَ بِمَاعْمَلْتُمْ

وَذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ﴾ (سورة التغابن: ٤)

అర్థం : “అవిశ్వాసులు ఎంతో పట్టింపుతో అంటున్నారు వారు మరణాంతరం ఖచ్చితంగా లేపబడరు, (మీరు)వారితో అనండి కాదు. నా ప్రభువు ప్రమాణంగా మీరు తప్పకుండా లేపబడతారు. మరి తప్పకుండా మీకు మీరు (ప్రపంచములో) చేసిన కర్మలను చూపించబడుతాయి. ఇలా చేయటం అల్లాహ్‌కి ఎంతో సులువైనది”. (అత్తఘాబున్ 64:7)

అల్లాహ్ ప్రవక్తలందరికి ‘స్వర్గపు’ శుభవార్త ఇచ్చేవారుగా, ‘నరకము’ నుండి హెచ్చరించేవారుగా చేసి పంపాడు:

﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾
(سورة النساء: ١٦٥)

అర్థం : “ప్రవక్తలందరిని శుభవార్త ఇచ్చేవారుగా, హెచ్చరించే వారుగా చేసి పంపించడం జరిగింది. ఎందుకంటే వారిని పంపించిన పిదప ప్రజలవద్ద అల్లాహ్‌కు ప్రతికూలంగా ఏ సాకు మిగలకూడదని”. (అనిస్సా 4:165)

ప్రవక్తల్లో తొలి ప్రవక్త హజ్రత్ ‘నూహ్’ (అలైహిస్సలాం) చివరి ప్రవక్త హజ్రత్ ‘ముహమ్మద్’ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం). ఆయనే అంతిమ ప్రవక్త. ప్రవక్త ‘నూహ్’ (అలైహిస్సలాం) కంటే ముందు ఏ ప్రవక్త లేరు. అల్లాహ్ దీని గురించి ఇలా ప్రస్తావిస్తున్నాడు:

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ﴾ (سورة النساء: ١٦٣)

అర్థం : ఓ ప్రవక్తా! మేము మీవైపు అలాగే దైవవాణి పంపాము, ఎలాగైతే నూహ్ వైపు మరియు వారి తర్వాత ప్రవక్తలవైపు పంపామో.

(అనిస్సా 4:163)

‘నూహ్’ (అలైహిస్సలాం) మొదలుకొని ప్రవక్త ‘ముహమ్మద్’ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) వరకు ప్రతి జాతిలోను మేము సందేశహరులను పంపాము. (వారు) తమ జాతి వారికి అల్లాహ్ నే ఆరాధించమని, ‘తాఘూత్’ను పూజించవద్దని చెప్పువచ్చేవారు.

అందుకు దైవగ్రంథము పవిత్ర ఖుర్ఆన్ లో ఆధారం:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ (سورة النحل: ٣٦)

అర్థం : “మేము ప్రతి జాతిలోనూ ఒక సందేశహరుణ్ణి పంపాము, అతని ద్వారా అందరిని హెచ్చరించాము, అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. “తాఘూత్” నుండి దూరంగా వుండండి. (అన్నహ్ 16:36)

అల్లాహ్ తన దాసులందరి (జిన్నాతులు, మానవులు) పై విధిగా నిర్ణయించింది ఏమనగా వారు ‘తాఘూత్’ను నిరాకరించి, తనను (అల్లాహ్) విశ్వసించి తీరాలి.

ఇమాం ఇబ్నె ఖయ్యం (ర.హ) ‘తాఘూత్’ గురించి వివరిస్తూ ఇలా పెర్చొన్నారు:

“అల్లాహ్ తప్ప మరి దేనిని ఆరాధించినా, లేక అనుసరించినా (అనుసరించే విధానంలో అల్లాహ్ అవిధేయతను కల్గివుంటే), మరి ‘హలాల్-హరామ్’ విషయాలలో మరొకరికి విధేయత చూపినా, అతడు దైవదాసుల పరిధిని దాటిన వాడవుతాడు. అదే (సమయం) లో వాడు ‘తాఘూత్’ను అనుసరించిన వాడవుతాడు.

లెక్కకు మించిన ‘తాఘూత్’లుఉన్నాయి. అందులో ప్రథమ స్థానంలో అయిదుగురున్నారు.

1. ఇబ్నీన్ లయీన్.
2. ఎవరైన వ్యక్తి తన పూజ జరుగుతున్నప్పుడు దానిని మెచ్చుకునేవాడు.
3. ప్రజలకు తనను పూజించమని ఆహ్వానించే వ్యక్తి.
4. నేను అగోచర విషయాల(జ్ఞానము కలవాడిని)ను ఎరుగుదును అనే వ్యక్తి.
5. అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన ధర్మానికి వ్యతిరేకంగా తీర్పు చెప్పేవాడు.

అల్లాహ్ పవిత్ర ఖుర్ఆన్ గ్రంథములో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ (سورة البقرة: ٢٥٦)

అర్థం : “ధర్మం విషయములో ఎటువంటి బలవంతమూ, బలత్కారమూ లేదు. ఎందుకంటే రుజుమార్గము, వక్రమార్గము నుంచి స్పష్టమై వున్నది. ఇక నుండి ఎవరైన ‘తాఘూత్’ ను తిరస్కరించి, అల్లాహ్ ను విశ్వసించిన వాడు, సుస్థిరమైన మరియు ఎన్నటికి విడిపోనటువంటి ఆశ్రయం పొందినట్లే. అల్లాహ్ సర్వమూ వినేవాడు, సమస్తమూ తెలిసినవాడు.

(అల్ బఖర 2:256)

ఇదే ‘ఊఇలాహ ఇల్లల్లాహ్’ (అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ ఆరాధ్య దేవుడు లేడు) కు అసలైన అర్థము, వివరణ.

ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా ఉపదేశించారు.

"رَأْسُ الْأَمْرِ الْإِسْلَامُ وَعَمُودُهُ الصَّلَاةُ وَزُرُوءُهُ سَنَامُهُ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ"
(طبرانی کبیر، صححه السيوطی فی جامع صغیر وحسنه المناوی فی شرحه) واللہ اعلم

అర్థం :

“ఈ ధర్మానికి అసలు మూలం “ఇస్లాం” మరి దీనిని (పటిష్టంగా నిలబెట్టే బలమైన) స్తంభం నమాజ్. ఇందులో ఉన్నతమైన, ఉత్తమమైన స్థానం దైవ మార్గములో చేసే ధర్మ పోరాటం”.
(తిబ్రాని కబీర్)

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ

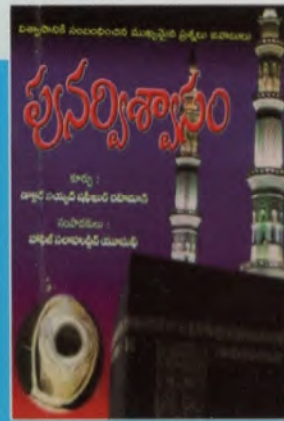
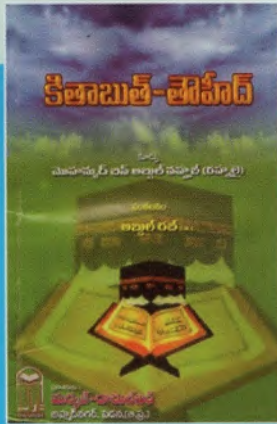
وصلی اللہ علی نبینا محمد وعلی آلہ واصحابہ اجمعین

الأصول الثلاثة

موسم

మా ఇతర ప్రచురణలు

మర్రిజ్జి దారుల్ జర్

అమ్మదీనగర్, పేడన,

ఎ.పి. - 521 366